

MINISTERIE VAN DEFENSIE
MILITAIRE INLICHTINGEDIENST
Afdeling Inlichtingen

MID-Bijdrage bij Situatiebericht DCBC 072/99 van 14 april 1999.

ONTWIKKELINGEN IN DE VOORMALIGE JOEGOSLAVISCHE FEDERATIE

12/99

(Afgesloten 141200 APR 1999)

Conclusie/voorzicht

De etnische verhoudingen in Bosnië-Herzegovina blijven sterk gespannen. De NAVO-aanvallen op Joegoslavië beïnvloeden ook de etnische verhoudingen in Bosnië-Herzegovina in negatieve zin.

Terwijl het UCK als coherente strijdmacht in Kosovo lijkt te zijn gemarginaliseerd, is het politieke spectrum onder de Kosovo-Albanezen diffuus. De Joegoslavische autoriteiten proberen LDK-leider Rugova voor hun karretje te spannen, maar diens gezag wordt door twee parallelle regeringen betwist.

De toch al fragiele binnenlands/politieke situatie in Macedonië wordt onder invloed van de Kosovo-crisis nog verder onder druk gezet.

Bosnië-Herzegovina

Serviërs stellen Moslims verantwoordelijk voor crisis

De Bosnische co-premier Mihajlovic (Serviër) heeft gesteld dat zijn ambtgenoot Silajdzic (Moslim) en Izetbegovic de impasse in de Bosnische regeringsinstellingen en in de Bosnisch-Servische republiek (RS) aanwakkeren. Hun opruiende taal zouden de pogingen om een politieke oplossing te vinden voor de problemen in Bosnië-Herzegovina en Kosovo, verder beperken. Mihajlovic en alle andere Serviërs in de centrale Bosnische instellingen hebben hun werk opgeschort uit protest

tegen de NAVO-aanvallen op Joegoslavië en de in Bosnisch-Servische ogen partijdige beslissingen van de internationale gemeenschap in Bosnië-Herzegovina. Hoewel het niet de Moslims zijn die primair verantwoordelijk zijn voor de impasse, hebben hun uitingen van sympathie voor de Kosovo-Albanezen en hun uitingen van wantrouwen jegens de andere twee bevolkingsgroepen in Bosnië-Herzegovina uiteraard allerminst bijgedragen aan een basis waarin het Bosnische vredesproces doorgang kan vinden. Het gaat te ver om dergelijke argumenten aan te voeren als rechtvaardiging voor het Servische optreden, maar zij zullen geen impuls betekenen om dat te veranderen.

Steeds meer vluchtelingen naar Sarajevo

De afgelopen dagen zijn enkele duizenden vluchtelingen uit Kosovo en de Servisch/Montenegrijnse regio Sandzak gearriveerd in Sarajevo. Het exacte aantal is niet bekend, omdat velen zich niet als vluchteling laten registreren en onderdak zoeken bij familie of bekenden. Het aantal Kosovo-Albanese vluchtelingen is onvoldoende om de etnische samenstelling van Sarajevo ernstig te beïnvloeden. Toch kan hun komst de politieke verhoudingen in Bosnië-Herzegovina onder druk zetten. De Moslim-autoriteiten hebben namelijk de afgelopen maanden herhaaldelijk gesteld dat de terugkeer van oorspronkelijke Servische en Kroatische bewoners van Sarajevo onmogelijk is, omdat in Sarajevo gehuisveste Moslim-vluchtelingen niet terug kunnen keren. Het zal hen moeilijk vallen om te verklaren hoe het dan wel mogelijk is dat er duizenden Albanezen in de stad kunnen worden ondergebracht. Bovendien zullen de Serviërs en Kroaten die eerder in Sarajevo hebben gewoond vrezen dat de Albanezen zullen worden ondergebracht in hun oorspronkelijke huizen, zodat hun terugkeer nog verder wordt bemoeilijkt.

Moslim/Kroatische Federatie (MKF)

Aanhoudende etnische spanningen

Een adviseur van de vice-president van de Moslim/Kroatische Federatie (MKF), Ganic, heeft verklaard dat de politieke instellingen van de MKF nog steeds niet functioneren, ook nu de Kroatische leden daarvan hun eerdere boycot hebben beëindigd. Een vergadering van het lagerhuis van het MKF-parlement moest vorige week verdaagd worden, omdat de twee belangrijkste partijen (HDZ voor de Kroaten en SDA voor de Moslims) het zelfs niet eens konden worden over de agenda. Tevens is het afgelopen weekeinde de zevende verjaardag gevierd van de Bosnisch-Kroatische strijdkrachten (HVO). De ceremonie stond onder leiding van een

[REDACTED]

afgevaardigde van het Kroatische lid van het Bosnische presidium Jelavic, Andric-Luzanski. Een belangrijke ceremoniële functie was weggelegd voor de voormalige HVO-commandant Sopta.

Al deze meldingen onderstrepen de stagnatie in de onderlinge betrekkingen tussen Bosnische Moslims en Kroaten. De directe aanleiding voor de spanningen was de dood van plaatsvervangend minister van binnenlandse zaken van de MKF Leutar, maar de belangrijkste reden is het feit dat de Kroaten steeds openlijker uiting geven aan hun wantrouwen jegens de Moslims en steeds minder bereid zijn tot vruchtbare samenwerking. Het nadrukkelijk vieren van de verjaardag van de HVO, die haar sporen met name heeft gevierd in de strijd tegen de Moslims, is een teken van minachting en bijna een openlijke bedreiging jegens de "partners" in de Federatie. De gebeurtenis vormt ook een provocatie aan het adres van de internationale gemeenschap, wellicht als reactie op het recente besluit om het "Equip & Train"-programma te bevriezen als straf voor het gebrek aan vooruitgang bij de integratie van de MKF-strijdkrachten. Dat die provocatie niet per ongeluk was, wordt ook geïllustreerd door de positie van Sopta, die in 1998 door de internationale gemeenschap was ontslagen omdat hij te weinig bereidheid tot samenwerking vertoonde.

Kroatische opmerkingen vallen verkeerd

De ondervoorzitter van het Kroatische parlement Seks heeft gesteld dat zodra het akkoord voor speciale parallelle betrekkingen tussen Kroatië en de MKF is geratificeerd, de "Kroatische component in de federatie-strijdkrachten" sterk en strategisch moet blijven verbonden met het Kroatische leger. Tegen die uitspraak is geprotesteerd door de Moslim-vertegenwoordiger in het Bosnische presidium Izetbegovic. Die heeft gesteld dat de uitspraak van Seks haaks staat op het verdrag van Dayton en ook op het voorliggende ontwerp-akkoord voor speciale parallelle betrekkingen. Deze vormt volgens Izetbegovic een indicatie van de ware bedoelingen van de Kroatische leiders en voedt het wantrouwen tussen beide staten. Izetbegovic liet er geen misverstand over bestaan dat hij de Kroatische politieke leiding volledig verantwoordelijk houdt voor deze ontwikkeling.

In samenhang met de oplopende etnische spanningen binnen de MKF verdenken de Bosnische Moslims Kroatië er reeds lange tijd van het verdrag omtrent speciale parallelle betrekkingen vooral te willen gebruiken om hun invloed op de binnenlandse situatie in Bosnië-Herzegovina te consolideren. Volgens de Bosnische Moslims is het voornaamste doel van Zagreb om de positie

[REDACTED]

van de Bosnische Kroaten te beschermen. Dat is ook de reden dat de Moslim-vertegenwoordigers weigeren het verdrag over speciale betrekkingen te ratificeren. De opmerkingen van Seks, een prominent vertegenwoordiger van de meer radicaal-nationalistische stroming in de Kroatische regeringspartij HDZ en kandidaat voor de opvolging van president Tudjman, lijkt dat beeld te bevestigen. De kans dat de etnische verhoudingen in de MKF ooit nog zullen zijn gebaseerd op een zekere mate van vertrouwen, wordt met de dag kleiner.

Bosnisch-Servische republiek (RS)

Nieuwe geruchten van grote coalitie

Een prominent lid van de partij van de Bosnisch-Servische ex-president Plavsic (SNS) heeft verklaard dat de regerende SLOGA-coalitie, waarvan de SNS deel uitmaakt, een akkoord heeft gesloten met de voormalige regeringspartij SDS voor de vorming van een meerderheidsregering. Demissionair premier Dodik (SNSD) zou opnieuw aan het hoofd van de regering komen te staan en de SDS zou twee ministersposten krijgen. Zoals reeds eerder gemeld, is de eenheid in het Bosnisch-Servische kamp de laatste weken aanzienlijk versterkt. Dat is ten dele een gevolg van de NAVO-aanvallen op Joegoslavië, maar vormt voor een belangrijk deel ook een reactie op het in Bosnisch-Servische ogen partijdige optreden van de NAVO in Bosnië-Herzegovina zelf. Er waren reeds geruime tijd aanwijzingen dat vriend (de "gematigden" in het SLOGA-blok: naast de SNS en de SNSD de partij van het Servische lid van het Bosnische presidium Radisic, de SPRS) en vijand (de SDS en haar partner, de SRS van ex-president Poplasen) naar mogelijkheden zochten om de parlementaire impasse te doorbreken. De uitspraak van het SNS-lid is een aanwijzing dat die pogingen resultaat hebben gehad, of op korte termijn zullen hebben. Dat zal in kringen van de internationale gemeenschap met lede ogen worden aangezien, niet alleen omdat de partij van ex-president Karadzic weer in de regering dreigt te komen, maar ook omdat de belangrijkste Moslim-partij KCDBiH buitenspel dreigt te worden gezet. Er lijkt echter geen legale weg te zijn waarop de internationale gemeenschap deze ontwikkeling kan voorkomen.

Kroatië

VS heffen embargo op

De Amerikaanse regering heeft besloten om Kroatië op te nemen in de lijst van landen die voldoen aan de eisen om direct militair materiaal te kopen in de VS. De Kroatische minister van Buitenlandse Zaken Granic heeft zich daarmee uitermate ingenomen betoond en onderstreept dat

[REDACTED]

Kroatië nu in beginsel het meest geavanceerde militaire materieel kan aanschaffen, maar ook in aanmerking komt voor Amerikaanse militaire hulp. Volgens Granic is het besluit mede genomen met het oog op de crisis in Kosovo. Hij wees erop dat Kroatië de NAVO-acties tegen Joegoslavië onmiddellijk en zonder voorbehoud heeft gesteund en dat de VS een veiligheidsgarantie aan Kroatië heeft verstrekt. In de praktijk heeft Kroatië nu volgens Granic de status van een PfP-land.

Het opheffen van het wapenembargo, dat feitelijk nog stamt van het begin van de oorlog in het voormalige Joegoslavië (1991), is illustratief voor de verbetering van de betrekkingen tussen de VS en Kroatië. Deze is inderdaad in grote mate het gevolg van het NAVO-optreden in Joegoslavië. Tot dat moment had de VS soms felle kritiek op Kroatië, onder meer ten aanzien van de Kroatische rol in Bosnië-Herzegovina, maar ook de Kroatische opstelling ten aanzien van de Servische minderheid en het ontbreken van persvrijheid waren onderwerp van kritiek. Kennelijk is dit nu allemaal ondergeschikt gemaakt aan de behoefte tot medewerking met de NAVO-acties in het buurland. In ieder geval zal Kroatië er geen reden in zien om de opstelling ten aanzien van de betreffende punten drastisch te herzien. Overigens is de Kroatische economische situatie dermate slecht dat van grootschalige militaire aankopen vooralsnog geen sprake kan zijn. Het besluit betreft vooral een politiek signaal. Verder is het niet uitgesloten dat Kroatië in aanmerking komt voor Amerikaanse militaire bijstand.

Opgemerkt dient te worden dat het besluit is gevallen in dezelfde week waarin werd besloten het "Equip & Train"-programma voor de strijdkrachten van de MKF op te schorten. Het ironische feit doet zich voor dat op vrijwel hetzelfde moment dat militaire leveranties aan de MKF niet meer aan de orde zijn, de deur wordt opengezet voor leveranties aan Kroatië. Hoewel de VS zonder enige twijfel garanties hebben verlangd dat eventueel aan Kroatië te leveren materieel niet zijn weg vindt naar de HVO, zijn de betrekkingen tussen de HVO en de Kroatische strijdkrachten zo innig dat het niet moeilijk zou zijn dergelijke garanties te ontduiken.

Joegoslavië

Kosovo

Twee rivaliserende regeringen voor Kosovo

De voormalige (?) "schaduwpremier" van Kosovo, Bukoshi, heeft verklaard dat hij een "verdedigingsmacht" voor Kosovo heeft opgericht. Deze zou 2000 man omvatten en in

[REDACTED]

noord-Albanië zijn gestationeerd. Hij stelde dat het "Kosovo Bevrijdingsleger" (UCK) er niet in is geslaagd om Kosovo te verdedigen, en dat "schaduwpresident" Rugova van het politieke toneel is verwijderd, zodat alleen hijzelf overblijft als verantwoordelijk leider voor de Kosovo-Albanezen. Ook de partij van Rugova en Bukoshi, de LDK, heeft een eerdere aankondiging van de vorming van een regering onder UCK-leider Thaci verworpen. Volgens de LDK is een regering alleen kansrijk als zijzelf daarin is vertegenwoordigd. Zij riep op tot vereniging van alle patriottische krachten in Kosovo en riep de Albanese uit de diaspora op hun 3% "vrijwillige" bijdrage aan de onafhankelijkheidsstrijd te blijven voldoen. Overigens pleitte de LDK ook voor de "bevrijding" van Rugova uit de handen van de Servische leiding.

Hoewel Thaci ruimte had vrijgelaten voor LDK-vertegenwoordigers in zijn regering, bleek uit het feit dat hij Bukoshi opriep de inning van bijdragen aan zijn regering over te dragen reeds dat hij weinig vertrouwen had in de vorming van een regering van nationale eenheid. Uit de uitspraak van Bukoshi blijkt dat hij zichzelf blijft beschouwen als de legitieme vertegenwoordiger van de Kosovo-Albanezen. Het heeft er derhalve alle schijn van dat de twee dominante stromingen in de Kosovo-Albanese politiek, de "traditionele" rond Bukoshi en Rugova en de "nieuwkomers" in UCK-kringen, ieder een eigen regering vormen die de ander de legitimiteit betwist. Dat is uiteraard koren op de molen van de Servische autoriteiten, die deze tegenstellingen maximaal zullen proberen te benutten. Daarbij moet overigens worden opgemerkt dat het doel van beide regeringen, te weten onmiddellijke onafhankelijkheid voor Kosovo, niet verschillend is. Welk van beide stromingen dominant zal worden, zal afhangen van (onderling verweven) kwesties als de beheersing van de geldstroom (naar het zich laat aanzien nog steeds onder controle van Bukoshi) en de steun van Albanië. Bukoshi heeft nauwe betrekkingen met de Albanese ex-president Berisha, die uit het grensgebied met Kosovo afkomstig is. De Albanese regering, voor zover deze over invloed in het noorden beschikt, zal zich in haar opstelling sterk laten leiden door de voorkeur van de internationale gemeenschap, omdat Albanië voor het behoud van enige stabiliteit afhankelijk is van internationale steun.

Overigens blijkt uit de oproep van de LDK ten aanzien van Rugova dat deze inderdaad de gevangene is van de Servische autoriteiten. Dat stelt zijn recente diplomatieke initiatieven, zoals het sluiten van een akkoord omtrent (pseudo-)autonomie voor Kosovo met de Servische en Joegoslavische leiding, in een uitermate kwalijk daglicht. Rugova is vermoedelijk de facto niet

[REDACTED]

meer de politieke leider van de LDK, maar een marionet van Milosevic. Daardoor lijkt Bukoshi de feitelijke leider van de LDK. Er is reden tot twijfel aan het realiteitsgehalte van zijn aankondiging tot de vorming van een alternatief leger voor Kosovo, omdat hij dit reeds maanden probeert met opvallend weinig succes. Slaagt hij er echter in een werkelijk alternatief te creëren voor het UCK, dan is hij daarmee onmiddellijk de belangrijkste kandidaat voor het leiderschap over de Kosovo-Albanezen.

Nu de Joegoslavische president Milosevic het UCK als coherente strijdmacht heeft gemarginaliseerd en aan de Kosovo-Albanese bevolking heeft getoond wie de baas is in Kosovo, is het kennelijk zijn bedoeling om een akkoord op te leggen dat voldoet aan zijn eigen criteria. Hoewel een dergelijk akkoord vermoedelijk een zekere, cosmetische autonomie zal behelzen, moet worden aangenomen dat de nadruk zal liggen op de Servische soevereiniteit over Kosovo. Om een dergelijk akkoord een schijn van legitimiteit te geven, moet Milosevic er een handtekening onder hebben van een "gesprekspartner" van enig aanzien. Daarvoor lijkt hij Rugova op het oog te hebben.

UCK meldt problemen bij VJ

Op de Internet-site van het UCK wordt melding gemaakt van problemen bij de Joegoslavische strijdkrachten en andere Servische instellingen. Zo zou niet-geautoriseerde een NAVO-bombardement in de omgeving van Djakovica (zuidwest-Kosovo) een groot aantal leden van de VJ zijn gedeserteerd. Er zou zelfs een vuurgevecht hebben plaatsgevonden tussen gedeserteerde soldaten en leden van de Servische politie. In een ander dorp in de omgeving zou een vuurgevecht hebben plaatsgevonden tussen Servische/Joegoslavische eenheden en etnisch-Servische inwoners. In het noorden van Kosovo zou een eenheid van het UCK erin zijn geslaagd een groep leden van de militia van Arkan om te brengen. Vermoed kan worden dat er in dit geval sprake is van een behoorlijke dosis "wishful thinking" van de kant van het UCK. Desondanks is het niet uitgesloten dat de betreffende berichten een kern van waarheid bevatten. De VJ had zelfs vóór het uitbreken van de strijd in Kosovo te kampen met morele problemen. Aangenomen kan worden dat de NAVO-bombardementen en de voortdurende strijd tegen de achtergebleven leden van het UCK deze problemen nog hebben verergerd. Het lijkt echter prematuur om te veronderstellen dat deze problemen de inzetbaarheid van de VJ ondergraven.

Montenegro

Druk op Montenegro neemt toe

De afgelopen dagen is de zichtbaarheid van leden van de VJ in de Montenegrijse hoofdstad Podgorica toegenomen. Van de weeromstuit heeft de Montenegrijse politie posities ingenomen in de omgeving van belangrijke gebouwen in de stad. De staf van het Tweede Leger van Joegoslavië, dat onder meer verantwoordelijk is voor de verdediging van Montenegro, heeft de Montenegrijse autoriteiten opgeroepen de verspreiding van "buitenlandse propaganda" (Voice of America, Radio Free Europe) te staken. Inmiddels heeft echter een gesprek plaatsgevonden tussen de Montenegrijse president Djukanovic en de bevelhebber van het Tweede Leger. Vervolgens heeft het Montenegrijse ministerie van Binnenlandse Zaken verklaard dat het geen bevel van het leger betrof, doch slechts een verzoek, dat bovendien geen wettelijke basis heeft. De partij van Djukanovic's voorganger en huidige premier van Joegoslavië, Bulatovic, heeft gesteld dat de voortdurende pogingen van Djukanovic om de regering-Bulatovic als illegaal te bestempelen, het landsbelang schaden.

Het gonst van de geruchten over een mogelijke poging van de federale autoriteiten om Djukanovic van het toneel te verwijderen. Dat is vooral het gevolg van Djukanovic's voortdurende ageren tegen de dominante positie van Servië en de federatie, hetgeen ten koste zou gaan van Montenegro's gelijkwaardigheid aan Servië. Het is denkbaar dat de federale autoriteiten (Bulatovic en Milosevic) op enig moment zullen reageren op de voortdurende provocaties van Djukanovic. Dan zouden zij in zekere zin een burgeroorlog in Montenegro riskeren, omdat ruwweg de helft van de Montenegrijse bevolking achter Bulatovic staat. De NAVO-bombardementen hebben de steun aan federatie nog vergroot, ook onder de Montenegrijse bevolking. Overigens lijkt het momenteel nog steeds om een zenuwenoorlog te gaan, die vooral het verhogen van het eigen prestige tot doel heeft. Overigens kan dat ook op een gegeven moment een ongewilde escalatie tot gevolg hebben.

Joegoslavisch parlement voor toetreding unie Rusland/Belarus

Het Joegoslavische parlement heeft instemming verleend aan een voorstel dat het land toe zou treden tot een Unie met Rusland en Wit-Rusland. Met name in Russisch-nationalistische kringen is een dergelijke voorstel populair, maar ook meer radicaal-nationalistische kringen in Servië (zoals vice-premier Seselj) hadden al eerder een dergelijk voorstel gedaan. Overigens heeft de partij van Djukanovic (DPS), die de zittingen van het federale parlement boycot omdat zij de federale

[REDACTED]

regering niet erkent, gesteld dat zij niet instemt met een dergelijke Unie. De DPS bedient zich vooral van legalistische argumenten; het is haar belangrijkste doel om bij iedere gelegenheid het in haar ogen illegale karakter van de federale instellingen te benadrukken. Toch zullen de Servische nationalistinnen in de opstelling van de DPS een nieuwe indicatie zien dat de Montenegrijnse leiding de banden met Servië zo snel en volledig mogelijk wil verbreken. In de praktijk is de resolutie van het Joegoslavische parlement vrijwel zinloos, omdat de Unie tussen beide landen niet anders dan op papier bestaat en met name de Russische autoriteiten verre van enthousiast zijn over het onderwerp.

Vojvodina

Hongaren melden groeiende dreiging

Volgens de Hongaarse staatsmedia groeit de angst onder de Hongaarse minderheid in de noordelijke provincie Vojvodina, die evenals Kosovo tussen 1974 en 1989 autonoom is geweest. Servische vluchtelingen uit Kosovo zouden de Hongaren in toenemende mate onder druk zetten en bedreigen. Deze zouden aanspraak maken op huizen van Hongaren en maken daarbij gebruik van de wapens die zij uit Kosovo hebben meegenomen. De leider van de belangrijkste etnisch-Hongaarse partij in Vojvodina heeft de Hongaren opgeroepen hem te informeren van de bedreigingen, opdat hij kan nagaan hoe ernstig zij zijn. De Vojvodina-Hongaren (die een perfecte spreekbuis weten te vinden in de Hongaarse media) bevinden zich in een ambivalente positie. Enerzijds hebben zij zich altijd in positieve zin willen spiegelen ten opzichte van de andere grote minderheid in Servië, de Albanezen. Anderzijds is het altijd een streven van hen geweest om mede te profiteren van eventuele concessies ten aanzien van Kosovo. De problemen in Vojvodina zijn voortdurend minder scherp geweest dan in Kosovo. Dat houdt verband met het feit dat de Vojvodina-Hongaren, in tegenstelling tot de Albanezen in Kosovo, niet de meerderheid in de eigen provincie vormen. Bovendien is de levensstandaard in Vojvodina vele malen hoger dan in Kosovo en hebben de Vojvodina-Hongaren, in tegenstelling tot de Kosovo-Albanezen, een moederland dat wel degelijk een aantrekkelijk alternatief vormt. Het is onmogelijk om te beoordelen hoe omvangrijk de problemen in Vojvodina zijn. Het is echter een feit dat de NAVO-bombardementen in geheel Joegoslavië hebben geleid tot een aanzienlijke versterking van het Servische nationalisme, dat zich vermoedelijk ook tegen de Vojvodina-Hongaren keert (ook Vojvodina is door bombardementen getroffen, en Hongarije verleent steun daaraan). Bovendien zijn ook enkele duizenden Serviërs uit Kosovo gevlucht en mogelijk in Vojvodina ondergebracht.

[REDACTED]

Vermoedelijk wordt de dreiging tegen de Vojvodina-Hongaren door de Hongaarse media enigszins overdreven, al is er zeker geen sprake van een artificieel probleem.

Macedonië

Macedonië mag niet als basis voor NAVO-ingrijpen gebruikt worden

De Macedonische president Gligorov heeft in een interview gesteld dat de NAVO geen gebruik mag maken van Macedonisch grondgebied voor grondaanvallen op Joegoslavië. Hij wees er daarbij op dat de NAVO-troepen op grond van de overeenkomst met de Macedonische autoriteiten uitsluitend tot taak hebben de vrede te handhaven. Waar Albanië uit begrijpelijke overwegingen volledig aan de zijde van de Kosovo-Albanezen staat, is de Macedonische opstelling in het Kosovo-conflict veel minder eenduidig. Niet alleen zijn veel Macedoniërs bevreesd het machtige noordelijke buurland (waarmee bovendien nog latente grensgeschillen bestaan) nodeloos te provoceren, maar ook delen vele etnische Macedoniërs de afkeer van de Serviërs jegens de Albanezen. Daarom wordt de steun aan de NAVO-operaties door Macedonië slechts met tegenzin gegeven. Deze zou mogelijk nog minder zijn als Macedonië niet zou streven naar het NAVO-lidmaatschap. Met name de afgelopen weken heeft de Macedonische regering herhaaldelijk onderstreept dat zij de NAVO verantwoordelijk stelt voor de komst van vele etnisch-Albanese vluchtelingen naar Macedonië, die niet alleen een additionele belasting op de toch al onder druk staande samenleving betekenen, maar bovendien de etnische verhoudingen dreigen te verstoren. In die context is het waarschijnlijk dat inderdaad grote diplomatieke en economische druk nodig zouden zijn om Macedonië te overreden om toch in te stemmen met een eventuele grondoperatie, als de NAVO die nodig zou achten.

Spanningen in Macedonische coalitie

De recente ontwikkelingen met betrekking tot de Albanese vluchtelingen uit Kosovo hebben ook negatieve invloed gehad op de verhoudingen in de Macedonische regeringscoalitie. De leider van de etnisch-Albanese partij in de coalitie, Xhaferi, zou eerder deze week op het punt hebben gestaan zijn ontslag in te dienen. Aanleiding was de sluiting van de Macedonische grens voor vluchtelingen uit Kosovo. Evenals de vorige, bestaat ook de in december 1998 gevormde regeringscoalitie uit een "Albanese" en een "Macedonische" partij. De etnische betrekkingen in Macedonië zijn echter gespannen, met name als gevolg van de sociaal-economische crisis die het land in haar greep heeft. Dat heeft ook invloed op de samenwerking in de regering. De spanningen zijn nog toegenomen

[REDACTED]

door de komst van vele duizenden etnisch-Albanese vluchtelingen naar Macedonië. De Macedonische Albanezen bepleiten maximale steun aan hen, maar onder de etnische Macedoniërs (ook die in de regering en andere autoriteiten) bestaat de vrees dat een verandering van de etnische verhoudingen in het land (momenteel 50% Macedonisch, 30% Albanees, 5% Servisch) ten koste kan gaan van hun eigen dominante positie. Vandaar dat de grenzen met Kosovo enkele malen gesloten zijn geweest en het land reeds is overgegaan tot het hervestigen van naar Macedonië gevluchte Albanezen in derde landen (waaronder Albanië). Naar alle waarschijnlijkheid zullen de etnische verhoudingen, en de samenwerking in de regering, verder onder druk komen te staan, waarbij de crisis in Kosovo een van de vele aanleidingen zal zijn. Xhaferi zou de coalitie kunnen verlaten, maar het feit doet zich voor dat de partij van premier Georgievski (een etnische Macedoniër) de absolute meerderheid in het parlement bezit en indien noodzakelijk alleen kan door regeren.